

Ens Kopandes Röst i Öknen.

N:o 3. Mars. 1854. 3 Årg.

(Inskändt.)

Påstvedömet i Sverige!

De, som äro "äkta Lutheraner" rå åskvar skola ryfa wid den tanken, att Påstvedömet skulle inkomma i vårt föderland, såsom det i många andra land wisar wilddjurets tänder, der Kristi upplysande och förtösande ande och röst börjar att göra och wisa "Uf i de döda benen."

Alla kyrkans och själarnas upplysta wänner skola ock wid en sådan betraktelse finna rik anledning, att prisa Guds mot vårt land bewisade barmhertighet, som friat vårt land från Påstvedömet's tjocka mörker och andequäts wande sjettrar samt lösgifwit hos oss "Guds ord, som ej är bundet". Men är då allt Påstwißt mörker, twång och afgudereri fjerran ifrån oss? Det är långt ifrån. Swarje upplyst finner, att ehuru mycket Bibeln, och andra andeliga skrifter i våra tider och bygder spridas och läsas, så är dock i vårt Sverige mycket Påstwißt besnitelse och willfarelse, dels till följe af vår natur's blindhet och förderf, dels genom tidens slick och omständighets-

diefla lära i Nationalismens och den döda tron's tron, när de få höra tillämpningen deraf på hela släktet. Nationalismen finner i denna lära en demonisk magt, hwilken tillwaro han icke will erkänna. Hären resa sig, när han får höra, att den demoniska magten bor i människans kött och blod. Och ännu mer, när denna demoniska magt dräper människor, som flugor, då blir Nationalisten desperat, och säger: det är fatalism, det är tron på ett blindt öde. — Menar ni, att den demoniska magt, som dräper människorna genom cholera morbus, är blind? nej platt intet: han hade nog ögon förre än Nationalisten war född. Diefwulen är ingalunda blind i mörkret, som kallas förnufstens ljus; men i Christendomens ljus der blir han starrblind, och derföre hatar han detta ljus. Den döda tron ställer sig under Guds omedelbara omwårdnad och säger: ingalunda är det diefwulen, som plågar människorna genom cholera morbus: det är Gud, som agar sina barn, det är Faderns riset. — Nå wäl! hwarföre haten I på Guds stränga rättfärdighet? Hwarföre wilien I förre egen Skapare i afgrunden? — ac nej; säga nu den döda tron's bekännare: wi äro långt ifrån att hata Guds stränga rättfärdighet; wi hafwa högtidligen förbundet oss att åska Gud; (i nya Handboken) och wi tro oss genom döpselse nåden kunna fullgöra eller hålla lagen icke blott bokstafligen, utan äfwen andeligen. (Consistorium Herdöf.).

(Först.)

W i t e ä

Tryckt hos W. N. Nygren. 1854.

ter. Num galler dersöre mångenslädës, det D. Palmgren skrifwer i företalet till Luthers härliga förklaring öfwer Galater-brefwet eller om rättfärdiggörelsens lära, som är en wigtig lifskartikel, i hwars uppfattning wår kyrka så djupt och wäsendteligt siljer sig ifrån den Påswiska. Palmgrens ord lyda så: "Wi bo med själen i Påsweddömet."

Suruwida detta kan lämpas på wår tid, skall i några korta uppsatser v. G. beröras i denna tidsskrift. Wåte det lända till wäckelse för någon, som har Påsweddömet i sin själ, fast han skall hetas wara Lutheran. Wi börja denna gång med några ord om tron på Påswens supremati eller öfwerherrskap i Kyrkan.

Wi tro wäl icke, att Påswen i Rom är wår Herre. Men wi ha fått många påswar ifrån Romningen till och med Länsmän, hwilka dels tagit dels fått myndighet, att laglista i wår Herras Kristi andeliga rike, der Kristus allena will och bör wara herre öfwer samweten och hjer-tan. Om då t. ex. den enas samwete ej slucee sig wid en lärobok i församlingen, den andras hjerta utbrister i någon ljudelag öbrelse i Kyrkan eller manar att gå i en sammankomst till gudaktighetsöfningar, så kan från regeringens komma bud, att laglösa, bötfälla, arrestera, samt i äkta Påswiskt maner förfölja de förmenta kättarena, som föra de dödas slädiga tro och falska säkerhet. — Är icke detta än ett nedligt of, mot hwilket protestanter må protestera. Dock äro så många, som hylla detta of . . .

Suru emottoges dödens Engel af werlden? Eller werlden och cholera.

(Forts. från föreg. Nr.)

Swarisfrån har då Luther fått den upplysningen, att att han war ond på Gud, och hatade Guds stränga rättfärdighet? Den döda tron; det har satan inbillat honom. Luther stod den tiden under Lagen, som uppwäcke uti honom all begärelse, således äfwen egenrättfärdigheten, som uppwäcke hos honom den föresällningen, att han hade Guds stränga rättfärdighet, för att uteslänga honom ifrån nåden Fråga: således war det icke sannt, att Luther hatade Guds stränga rättfärdighet? Den döda tron: nej; "menniskan kan icke hata sin egen skapare". (Doctor Nordlander i en Presbymötes act). Fråga: hwarföre hatade Judarne Trälsaren? Swarföre word de okunniga om sitt andeliga hat till honom? när han sade: I saren efter att döda mig: swarade de: ho far efter att döda dig? Den döda tron: Judarne trodde icke att Jesus war Kristus. Hade Judarne kunnat föreställa sig, att Jesus war Kristus hade de icke hatat honom. Jaa! hade också Statskyrkan kunnat föreställa sig att Pietismen war den rätta Christendomen, så hade hon icke hatat honom; men emedan det andeliga hatet slipade hennes glasögon, såg hon bara swärmeri och Fanatism, ja, Fanatism och Demonism i Pietismen.

Så förhåller det sig också med cholera morbus: werlden hatar dödens Engel, emedan hon fruktar den; Och ändå tror hon, att sjukdomen är af Gudi. Werlden hatar Guds stränga rättfärdighet som uppenbarar sig i cholera morbus, men werlden wet icke känner icke

sin endeliga hat till sin Skapare emedan han är blind. Och nådatjusfven säger: Den Gud allskar den aggar han också; men märk väl, att Apostelen Paulus tager dessa ord ur gamla Testamente, och tillämpar dem på omvända och benådade Christna; det stredde för att trösta dem under försöjljelsen: således äro icke dessa ord skrifna för nådatjusfvarnes räkning. En benådad Christen kan med större skäl än nådatjusfven ställa sig under Guds omedelbara omvårdnad: ty nådatjusfven har icke blifwit frälst utur djefwulens wäld; han står under den onda andans, passionernes inflytelse, handlar i öfwerens stämmelse med den nedriga passionens ingiftweller, tillfridsställer sina naturliga öfjesler, han horor och tror, att Gud bewarar honom från Veneriskan; han skjäl och tror att Gud bewarar honom från pålen; han super och tror, att Gud bewarar honom ifrån smådjesforue; männe icke en sådan tro wara en hädelse emot Gud, som omöjligan kan handla twärt emot sin egen natur, twärt emot de lagar han en gång nedlaggt i mennisko naturen. Och enligt dessa Lagar måste synden straffa sig sjelf; det är synden, djefwulen, passionen, angriper Guds genom lifskrafter skapade verk — organerna, och släpper bort alltsammans; ty genom "synden är döden kommen i werlden.

Swarsje menniska har i skapelsen erhållit ett wist mått af lifskraft, hwilken utan twifwel skulle uppehålla lifwet till den för hwarje menniska bestämde tiden, om icke lifskraftens verksamhet förslamadades af motwerkande krafter, som blifwit implantade i menniskonaturen af en främmande magt. Wi kunna icke gilla den "djefwa lä-

ra" som påstår: att synden i sig sjelf icke innebär något ondt; Wi kunna icke heller följa med den djefwa lära, som påstår, att det ondas princip ursprungligen fanns uti eller inom feren af menniskans personlighet: sådant skulle innebära, att skaparen neclagt fröet till det onda i mennisko naturen. Wi kunna icke heller antaga den djefwa lära, som påstår, att synden nödwändigt måste wara med i den moraliska utwecklings Cykeln, emedan det goda icke funnits till, om det onda icke funnits till. Allt sådant är bara det gamla förnuftets spetsfundigheter och härkljwiverier. Wi måste alltså i Lärnan om synden och dess ursprung, följa Bibelns lära, som wisar; att det ondas princip ursprungligen icke fanns inom menniskan sjelf, emedan deraf skulle följa, att menniskan gjort sig sjelf till en djefwul; sådant är bara egenrättfärdighetens påfund, som will taga rå sig sjelf answaret för alltsammans, för att också kunna tillegna sig för tjensten af allt det goda, som egenrättfärdigheten uträttar. Det är tydligt, att egenrättfärdigheten icke kan erkänna någon högre dämonisk magt, ty han will wara sjelf i allt. Men wi erkänna, att menniskan blifwit försörd af en främmande Person, och just derypå grunda wi läran om Försoningens möjlighet. Hade nemligen menniskan gjort sig sjelf till en djefwul, så hade Försoningen varit omöjlig. Wi antaga åledes, att menniskan har blifwit försörd; wi antaga, att synden eller det onda har kemmit ifrån djefwulen; wi antaga, att menniskans natur blifwit genom syndafallet i grund förderfwad; wi antaga vidare, att genom synden har döden kommit i werlden: wi antaga, att synden förkortar menniskans lif, icke allenast

genom den onaturliga lefnad, hvarigenom människan försör sin hälsa, genom froberi, dryckenskap, otukt, lättja, skryt, otjenlig klädsl o. s. v. utan äfwen genom passionernas bränad; egoism, egennytta, ambition, wrede, afund, swarissjuka, hwilka här nämnas såsom djeflar af första rangen, och kunna icke annat än plåga människan både till kropp och själ, i synnerhet då de icke kunna tillfridsställas. Nu är just förhållandet sådant, att människans nedriga passioner icke kunna tillfridsställas, och detta förorsakar en plåga; i synnerhet är det fattiga folket författ i den ställning, att dess nedriga passioner icke kunna tillfridsställas; till och med de nödwändigaste behofwen, såsom hunger törst, värme, ljus, hwilka, kunna icke alltid tillfridsställas af den fattige; deraf uppkommer, först en tårande buk sorg, som förorsakar stockningar i underlifwet, hämnad Cirkulation, blekhet, nedslagenhet, betrysk, lifnödighet för detta och det tillkommande lifwet; dertill kommer brist på Religion. Då den fattige icke har någon förwising om ett bättre lif efter detta, måste han omfatta hwarje tillfälle till njutning, som erbjuder sig, för att ögonblickligen döfwa sitt onda samwete, genom den korta njutningen af en sinnlig glädje. Han söker tröst i flaskan; uti det brinnande eldwattnet, tror han sig finna den lifwets nektar som för ett ögonblick kommer honom att glömma lifwets mödor, men derigenom blås endast det onda, ty synden straffar sig sjelf. Fattigdomen och eländet skås genom fylleriet. Hordoms lustan söker också den fattige att tillfridsställa så godt han kan; men äfwen denna njutning är af kort waraktighet. Egoismen eller begäret efter oberoende och frihet, söker den

fattige, att tillfridsställa derigenom, att han blir sin egen, antingen torpare under Rättarens pistka bakstugusittare under hungerns herrawälde, Inhyssing för annor mans fot. Men ändå kan han icke bli riktigt fri, ty den tyrannen hungern, drifwer honom till strängt arbete; och ändå vill det icke förflå till hans egen och barnens nödorst. Sålunda måste han tåras af sorg, qwäljas af harm, tryckas af bekymmer, sådant ierklar på organismen: åsladkommer stockningar i underlifwet, hämnar Cirkulationen förlamar lifskraftens ierksamhet; grundlägger sjukdomar och förorsaka en förtidig död. Detta är en sanning, som nu mera icke betwiflas af någon förnuftig Läkare, att passioner grundlägga sjukdomar och förorsaka en förtidig död. Debenret har på ett klart och redigt språk *anotomice* och *Fysiologic*, samt *pathologiskt*, bewisat, hwilka sjukdoms anlag hwarje passion grundlägger. Han säger t. ex. om afunden: "Dysterhet, tyfslåtenhet, ögonbrynnens rörlighet, och till wana öfwergångna sammandragning, utgöra i förening med en blyfärgad blekhet, de första symptomerna af dessa påtagligen Concentriska passioner, d. v. s. de, hwilka drifwa blodet från kroppens yta, till de inre organerna, och hwilka närma musklerna till kroppens medellinea. Om denna Concentricion blifwer en wana, med andra ord, om dessa åkommor öfwergå, från det acuta, till det kroniska tillståndet, skall blodet outhörligt drifwit till hjertat, och de större kärlen, söka utwidga dessa: häraf denna plågsamma tryskning af blodet, denna wäldsamma hjertklappning; och ofta wäldliga pulssåder bräck. På andra sidan skall lefwern öf-

werflödande af mörk blod, aföndra mera galla än normalt, och sluta med att förvära. Liktidigt förderfwos matsmältningen, krafterna minskas, huden får en blå eller gulaktig färg, magerheten ökas dagligen, under inslutande af en smygfeber, såsom ett symptom af retningen i inelsworna, hwilka förut tyranniserade, wisja i sin ordning blifwa tyrranner, och med rätta återgifwa den slukliga utveckling, hwilken de af dem emottagit." Descuret om passionerna, pag. 405. Här äro nu endast afundens werkning ar wisade.

Wi hafwa här anfort endast ett prof på den forsttande Läkaress ombudne om passionernas werkan på organismen. Afunden är en af dessa tärande passioner, som sällan kan tillfridsställas. Och just derföre, att den icke kan tillfridsställas, blir den ännu mera tärande. Hwem wet icke att afunden till de rika är allmän ibland det fattigare folket. Misshöjet med de egenyttiga Embetsmännen, och den stinnuande handels kåren är allmän ibland folket. Dessa försumma icke heller att gifwa näring åt folkets hat, genom den luj och sländ, som de utveckla. Och Presterna äro icke härifrån undantagne.

Nu ser man hwad djefwulen uträttar i människans inelw. Man ser, att synden straffar sig sjelf, och warder ytterligare straffad. Men emot denna lära resa sig de Filosofiska hundbären som swinborst, när den tillämpas på hela slägtet. Är det meningen ropar Nationalisten, att hela slägtet är i djefwulens wäld? Jo det är meningen att människo slägtet plågas af djefwulen, utan att weta det, och endast de få, som i öfwerenslämmelse med andra artikeln i Luthers Lilla Cateches blifwit befriade från djefwulens wäld, genom en sann ångest, bättring

och leswande tro, kunna ställa sig under Guds ömedelbara försyn, och Faderliga ömwardnad: de stå under Guds ordas ledning. Af det som nu är sagdt om passionerna följer, att det är djefwulen, eller de otillfridsställda egoistiska passionerna, som prädisponerat, förberedt folket i Europa att emottaga cholera morbus; liksom Veneriskan är en werkan af hordons djefwulen, och dilidium tremens är en werkan af Dränwink djefwulen, så är cholera en werkan af afunden, egoismen, busförger, och det otillfridsställda frihets begäret hos folket. Skulle man tro, att Gud råder för Veneriskan? är det Gud, som har stikat en sådan sjukdom på människo slägtet? Då människan leswer som ett ofkäligt kreatur, så blir det en naturlig följd, att synden straffar sig sjelf; det blir ett oundwiltigt öde: och denna demoniska magt bor i människans kött och blod. Så förhåller det sig äfwen med cholera: den är följden af de egoistiska passioner, som icke blifwit tillfridsställda och man behöfwer således icke söka dess hemliga orsaker utom människans personlighet. Den är liksom andra sjukdomar ett syndastraff, men ett sådant syndastraff, som, enligt naturens oförändertliga lag, måste följa på någon wiss buswulsd synd, och det hjälper således icke, att den obotfärdige syndaren ställer sig under Guds ömedelbara försyelse, och tror, att det är Gud, som råder för alltsammans både Veneriskan och cholera. Det är mest öfwerenslämmande med de oförändertliga lagar, som skaparen nedlaggt i människo naturen, att synden straffar sig sjelf, och hwars synda art medför sitt särskilda straff.

Men att också Gud, genom Nåden i Christo, tillbudet werlden, ett botemedel mot detta onda, nemligen försonin-

gen med Gud, hvarigenom djefwulens magt i menniskan, blifwer så tillwida förswagad, att menniskan genom Guds nåd och ewangelii ljus, samt genom den leswande tronns kraft, kan öfwerwinna sina sundiga böjelser, sina nedriga passioner, t. ex. bränwins passionen, och sålunda blifwa befriad ifrån djefwulens wäld, hwarigenom och menniskan kunde hoppas att blifwa befriad ifrån syndens straff, och olycksaliga följder, t. ex. då en fullhund blir nykter blir han och befriad ifrån de många främjor, som han wille bota med bränwiner; men som woro en följd af hans fulleri. Detta är så klart och tydligt, att det icke behöfwer bewisaf, emedan fleretusen människors egen erfarenhet bekräftar sanningen häraf. Således är det mer än sannolikt, att mennisko släktet, skulle blifwa befriadt ifrån alla de sjukdomar, som bränwinet grundlaggt, om bränwinet kunde affskaffas. Estet en war Generationer skulle mennisko släktet blifwa sundare, friskare, och tusendefallt lyckligare, om endast denna enda djefwul, jag menar bränwindsdjefwulen, kunde utdrifwas ifrån kyrkan och församlingen. Äfwen Venerifkan, som är ett straff för det onaturliga horeriet, skulle upphöra att plåga människorna, om de kunde förstås att lesiwa i äktenkap, om de upphörde att lesiwa som kreatur. Men nu har werlden blifwit så förderfwad, att det ljuwliga äktenkapet, förefaller tungt och ödrägligt. Uti äktenkapet kan både den sinnliga och naturliga kärleken blifwa tillfridsställd, men den egoistiska passionen hos mannen sträfwar efter oberdende; han will affstunda sig ulla band. Dersöre har hordoms wäsendet kommit i gång, som lämnar efter sig stänliga märken på kroppen och besläktar samweter.

Om man betraktar de wanligaast förefon munde sjukdoms orsaker från denna synpunkt, så skall man blifwa fullkomligen öfwerlygad derom, att det är djefwulen, som råf för alla sjukdomar, hwaraf och den slutfatts kunde dragas, att en stor del af nuwarande gångbara sjukdomar skulle upphöra om människoflägget i massa kunde förstås att emotaga försöningen, eller nåden i Christo, hwarigenom en werklig befrielse ifrån djefwulens wäld kunde ske. Men som werlden nu är ställd, är der icke att hoppas emedan tidsandan hatar allt twång, äfwen det moraliska och religiösa twånget. Man bör icke inbilla sig, att de egoistiska passionerna nu äro qwästa, eller att de upphöra med den nu warande generationen.

Den nu uppwarande generation är aflad uti ett passionerat tillstånd, och måste, enligt de Fysiologiska lagarne, blifwa ännu mera passionerad, än den föregående. Wi hafwa således å ena sidan att wänta Revolutioner och blodbad, å andra sidan tyranni och förtryck, ända till dess dessa afgrunds lågor, sligit opp till himmelen. Då först, så hoppas wi, måste en genomgripande religiösa reform ega rum när Herren sänder sin Engel, att bereda Herranom wäg, en mächtig och stark ande sådan, som uppträder med Gies ande och kraft, som återställer Christendomen i sin ursprungliga form. Denna tidpunkt måste blifwa en början till ett nytt tidehwarf, uti hwilket Christus börjar regera hedningarne med jern ris; detta nådens och kärleken jernris hwarmed Christus triftar Hedningarne. Herren har alltid uti nödenes tid uppväckt någon mächtig ande, som gjort Spök i den Christ-

na Historien. En sådan mäktig arde war Luther, dock wissar kyrkohistorien, att hwarje kyrkoreformation, som hwilar på ren andelig grund, eger icke länge sin ursprungliga renhet; Den blir snart borskänd och uppblandad med mennisko sunder, så har det gått med den mosaiska bekännelsen, så har det gått med den Catholska, som ursprungligen war byggd på Christendomens rena grund: och så har det äfwen gått med den Pro estantiska formen, som i sitt nu warande förderfwade stic bewisar sin egen oduglighet att reformera mennisko släktet. Hwarje Stats Religion, som icke kan frambringa rena seder wittnar om sin egen oduglighet. Sielswa Nationalismen märker, att det icke står rätt till med Lutherska kyrkan. Det är sannt att Nationalismen grundar sin Förnufst Religion på egenrättfärdighetens falska grund. Men ägon har den att se, huru illa det står till i Lutherska kyrkan. Och hwilken wägar nu taga Lutherska kyrkans sedeförderf i försvar? Hwilken wägar stiga fram och bewisa att Lutherska kyrkan har rena seder? När den onde anden går ut af menniskan, ic hwad som här är sagdt om individen, gäller om hela folkslag; liksom menniskan blir 7 gånger argare när hon faller ifrån nådaståndet, så blir äfwen hela folkslag 7 gånger wärre, när de falla ifrån sin ursprungliga Religions författning. Så synes det äfwen hafwa gått med Lutherska kyrkan.

Churu denna artikel går ut på att wisa huruledes de otillfridsställda egoistiska Passionerna banat wägen för Cholera morbus, kan wäl hwar och en begripa, att war mening icke warit, att man böe ställa så till, att folkets nedriga passioner böra tillfridsställas, ehuru den lekam-

liga nöden borde så mycket möjligt är lindras. War mening är att de egoistiska passionerna böra qwäfas genom moraliska passioner, som kunna tillfridsställas genom en sann och leswande Christendom. Det är förut nämnt i denna artikel, att i menniskonaturen finnes 7 dödsynder eller 7 djeflar, d. v. s. 7 herrskande passioner, hwilka till sammankstagna utgöra den naturliga menniskans wilja. Ibland dese äro egoism, ambition och egennytta; djeflar af första rangen, dernäst komma ekyskhet, wrede och afund, såsom djeflar af andra rangen. Dese stå alla till ett wißt förhållande till hwarandra. Egoismen (egenrättfärdigheten) är den farligaste, emedan hon har omskapat sig till en ljusens Engel, uti stoicismen, Farsseismen, och rationalismen den naturliga dygden är sammansatt af egoism, egennytta och ambition; men den föttliga friheten hör helt och hållet till egoismens område. Ambitionen har också fått en moralisk anstrykning, och kallas dersöre för ära, heder, anseende, reputation, hwilket allt låter stort, godt och ädelt, så att ingen man af wärde, ingen moralist, ingen Filosof, ingen stats man, ingen namnkunnig Fältherre, med ett ord: ingen stor man, har kunnat mistänka, att ambitionen är en djefwol af första rangen, ehuru den förtat så mången stor man i förderfwet. Egoism och ambition komma sålwan i strid, utom wid de tillfällen, då det blir fråga om, att uppoffra sig sjelf för äran. Egennyttan är en smutsig djefwol, och kan icke omkapa sig till en ljusens Engel utom i stats politiken, hwarest egennyttan får gälla som statsmaxim, eller såsom ett ädelt motiv till statens handlingar. Egennyttan herrskar oinskränkt ibland han-

des låren; den går och gåder långt mer än äran. Stundom komma ambition och egen nytta i strid när det blir fråga om att bestå en bål eller bjuda främmande, eller köpa någonting, som lyser i ögonen: men blir det frågan om, att betala heders skulder, då vinner alltid ambitionen.

Åfunden, är en svartande, som åtföljes af hatet och ståde glädjen: den kan icke omskapa sig till en ljusens Engel, utan måste alltid sluga sig fram som en orm, under namn af orma list. Det var denna orm, som förde Adam och Eva, emedan han afundades deras lycka; han hyste hat till sin Skapare, emedan Skaparen hade, som han trodde, gjort honom olycklig; och som han nu var full af orma list, så visste han, huru han skulle sära föräldrahjertat på det ämaste, när han förföljde den himmeliska Fadrens yngsta barn. Skadeglädje fick han deraf, men detta var också den enda lyckalighet, han kunde smaka. Derutinnan blef han dock purrad, att han icke kände föräldrahjertats djup, han kände icke den stora hemligheten, den och Englarne lyfter se, att Föräldra Hjertat brister af kärlek, uppoffrar sig för sitt olyckliga Barn, och kan då först försonas med sitt ängersfulla barn sedan det brustit. Se detta kunde afunden icke begripa. Ormen har ungar men ingen foster kärlek; Krokodilen lägger sina ägg i sanden. — Wreden är en brisande djefwul: uppenbarar sig som en sanningens tolf, när han blir ond, och förwandlar brodermördarens hy. Han war af begynnelsen en mandräpare, men lemna ostast ånger och ledsnad efter sig, emedan han begår många dumheter i sin heita. Men såwida han lemna

efter sig ånger och samwets qual, så är han icke den värsta af alla djeflar ehuru mycket besläktad af blodwiten: wreden blir efteråt bestraffad af ambitionen, egenrättfärdigheten och egen nyttan, emedan han narrar så mången, att förgå sig, och detta tycka de andra djeflarne icke om; men just genom denna bestraffning af egenrättfärdigheten och ambitionen, får också Guds Ande tillfälle att verka en sann ånger, hos mången som just dert genom blifwit wäckt.

Det lömska hatet, är wisserligen en art af wrede, och anses för wida nedrigare än den utbrytande wreden, så dömer åtminstone werlden om dessa påssioner, under förbehårande, att människan "icke råår för sin heita," men till häter är han sjelf skulden: wi tro icke, att någondera af dessa djeflar lyda under människans wilja, men det se wi, att hade Cain lydt Guds röst i samwetet, och börjat strida mot synden, så hade intet broder mord stett. Det andeliga hatet är också en ort af wrede, som står i egenrättfärdighetens tjenst, och får deraf sin wackra färg.

Det andeliga hatet, uppenbarar sig i de Öfwersta Presternas, de Skriftlärdas och Fariseernas medwetande, så som ett samwets kraf, såsom en helig pligt, att utrota det Je u Nazareniska partiet med den andeliga och werldsliga Dagens magt. Detta är den tredje djefwulen, som kan omskapa sig till en ljusens Engel NB för werlden; man skulle tycka, att det är sjelfwa rättwisan, som sätter till doms på inquisitionens domstol; men det är i sjelfwa werket ingenting annat än det andeliga hatet till Christendomen; hwilket uti den wäcke LutHERS medwetande uppenbarade sig som en "fiendkap mot Gud".

Denna fiendskap till Gud är för werlden alldeles förbor-
gad, men den, som har ett väckt samwete, får ofta nog
känna sin fiendskap till Gud, och sitt andeliga hat till de
Christna, ehuru den döda tron påstår, att menniskan
icke kan wara så i grund förderwad, att hon hyser hat
till sin egen Skapare; likwäl har mången utom Luther
fått erfara det samma, och Paulus fick erfara det sam-
ma att han uti sitt dömwända tillstånd, hade varit en
fiende till Gud; 1. Tim. 1: 13.

Så djupt ligger det andeliga hatet inrotadt i mennisko
naturen: **J huggormars afföda! ho hastwer före-
gifwit Eder, att J skullen undsky den tillkomman-
de wreden?**

(Fortf.)

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 4. April. 1854. 3 Årg.

Huru emottages dödens Engel af werlden?
Eller werlden och cholera.

(Fortf. från föreg. Nr.)

Dyktighetens orena ande är temmeligen fri och obero-
ende af andra djeflar: dock finner man af wildrehns tju-
ren och andra tjuvar, att egoismens organ, lefwer, swäl-
ler under brunsten, att sjelfwiikheten derigenom får en
ny styrka och mod att slängas. Uti stora werlden anses
nu ofhykhetens orena ande, såsom en ofkyldig aflings
drift, och den dsuriska driftens tillfridsställande anses för
ett "ofkyldigt nöje", tjenande till ett fritt och sedligt
förnufts lufs utveckling. (Petrelli). Det anses icke nu
mera för nedrigt och wanhederligt att leswa som kreatur;
sjelfwa förnuftet, gloriöridigt i äminnele, ser genom
fingren med denna skamliga last. Samwetet är döswadt
och gillar detta sinnliga goda i våra gerningar. Om
heders djefwulen bewarar en och annan dygdig hora för
hordoms synd; så har å andra sidan hordoms djefwulen
afslädt andra horor all skam; och den civiliserade mans-
nen anses icke hafwa förlorat sin ära derigenom att han